

Pedagogický program – roční plán lesního klubu V Údolí - Materiál a řemesla

Roční téma: Materiál a řemesla

V tomto roce využijeme pro rozvoj dětí různé, zejména přírodní materiály.

Každý měsíc budeme věnovaný jednomu materiálu. Budeme ho postupně s dětmi poznávat a zkoumat a také z něj vyrábět.

Budeme postupně hledat odpovědi na otázky:

- kde se ten materiál bere, jak vzniká?
- co se z něj v našem světě vyrábí
- k čemu ho potřebujeme
- kdo (jaká řemesla) s ním pracují

Materiály budeme volit tak, abychom je využili také při školkových slavnostech.

Ani v tomto roce nebude chybět rozvoj "ctností", který nám pomáhá nastavovat přirozená pravidla lidskosti v dětské skupině.

ZÁŘÍ:

Cíl:

- pro děti, které už do školky docházely - znovu si připomenout pravidla a rytmus školky
- pro nové děti - adaptace ve školce
- pro všechny děti - vytvořit bezpečné prostředí pro hru a učení

Ctnosti - návrat k těm, kterým jsme se věnovali ve školním roce 2023/24 - *nadšení, tvořivost, odvaha, samostatnost, trpělivost, všímavost, laskavost, vytrvalost, štedrost,*

Materiál

- tento měsíc nemá své specifické téma - v popředí je zavedení školkovného rytmu,
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, v zázemí - barvy, nůžky, lepidlo

Slavnost/svátek - sv Václav (školková) - otevře téma materiálu, řemesel a ctností

ŘÍJEN:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - papír

- výroba papíru, kde se bere, tvorba z papíru (draci, lampiony pro slavnost sv. Martina, deníčky/knihy, skládání origami, kašírování atd..)
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, v zázemí - barvy, nůžky, lepidlo

Slavnost/svátek - brigáda s rodiči, (Halloween - dlabání dýní)

LISTOPAD:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - látka

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ní pracuje, výroba z látky - (pytlíčky, navlékání, batika, tisk - dárky k vánocům,)
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, v zázemí - práce s nití, bavlnkami, nůžkami, jehlou,

Slavnost/svátek – dušičky (školková), sv. Martin (s rodiči)

PROSINEC:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - mouka - těsto

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ní pracuje, pečení - chleba, pečivo, cukroví, vánočky.....
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, v zázemí - váleček, vykrajovátko, nůž...

Slavnost/svátek - sv. Mikuláše (školková), zimní slunovrat, vánoční besídka a zpívání v kapličky(s rodiči)

LEDEN:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - vlna

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ní pracuje, pečení - drhání, tkaní.....
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, sekerkou, v zázemí - jednoduchý tkalcovský stav

Slavnost/svátek - putování se Třemi krály (školková)

ÚNOR:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - kůže

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ní pracuje, výroba z kůže - pytlíčky / měšce, ozdoby, náramky ...
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, v zázemí - barvy, nůžky, lepidlo

Slavnost/svátek - hromnice

BŘEZEN:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - kámen

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ním pracuje, malování na kamínky, stavění mohylek, křesání ohně, drahé kameny, rytí do pískovce/mastku
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, sekerkou, v zázemí - práce s rydly

Slavnost/svátek – masopust (5. 3.), (s rodiči, pro veřejnost) popeleční středa (vnitřní, v rámci školkového programu),

DUBEN:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - hlína

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ní pracuje, tvorba z jílu, hlíny - uvnitř i venku, (písmena na plot, ozdoby na plůtek, knoflíky, jílové stavby, pec)
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, v zázemí - barvy, nůžky, lepidlo

Slavnost/svátek – vynášení Morany (s rodiči, pro veřejnost)

KVĚTEN:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - kov

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ním pracuje - drátkování kování s kovářkou Martinou.....
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, sekerkou, v zázemí - barvy, nůžky, lepidlo, kleště

Slavnost/svátek - studánková slavnost (vnitřní, v rámci školkového programu)

ČERVEN:

Cíl:

- rozvoj a podpora dětí v jejich samostatnosti, tvořivosti a vzájemné spolupráci

Ctnosti - ty, které se objeví v rámci každého dne

Materiál - dřevo

- kde se bere, k čemu slouží, kdo s ním pracuje, výroba ze dřeva - hračky z naplaveného dřeva, autíčka, lodičky z kůry.....
- v lese práce se škrabkou, nožem, pilkou, sekyrkou, v zázemí - barvy, nůžky, lepidlo, dlátko, vlaštovka,

Slavnost/svátek – Svatojánská slavnost živlů (školková), pasování školáků (s rodiči)

CELÝ ROK

V průběhu roku pracujeme také s tím, jaká témata přinášejí samy děti nebo s tím, co nám přinese náš společný čas a sutiace, které během programu nastanou.

Využíváme příležitosti a dalších nabídek (např. divadlo, koncerty, uklidíme Česko aj...)

Podle toho, co se děje mezi dětmi, v našem okolí nebo ve společnosti zařazujeme další tématické aktivity, bloky nebo celky do programu dne, týdne nebo měsíce.

Principy výchovy dětí v LK V Údolí

Sedm principů výchovy je doplněno o 7 ctností a 7 prostředků, se kterými ve školce pracujeme.

1. Bezpečí: Děti jsou chráněny jasnými pravidly, ve kterých mají oporu pro svobodné navazování vztahů s ostatními.

Velice důležité je pravidlo - Mně se to nelíbí (NE) které je jasným signálem k druhému, aby zastavil své jednání.

Další pravidla pro bezpečí: Když si hraju, stále mám dospělého na dohled (hlavně v lese).

Reaguji na volání dospělého (zastavím se a otočím se k němu).

Vždy, když si nevím rady, zavolám dospělého, který mi pomůže, pokud tu pomoc potřebuji (nebo mě podpoří, abych to zvládl/a sám/a). -

2. Dobré mezilidské vztahy: Je kladen důraz na dobré vztahy dospělých k dětem i na vztahy mezi dětmi navzájem.

a) Úcta ve vzájemných vztazích a respekt: (neposmívám se druhým; nepoužívám k oslovení hanlivých jmen; dělám legraci, jen když to druhému nevadí)

b) Přátelství a vzájemná pomoc: Přátelství podněcujeme pomocí příběhů (o zvířatech, květinách), kde dobrý konec je podmíněn vzájemnou pomocí a přátelstvím. Děti povzbuzujeme, aby o sobě mluvily (ostatní je tak lépe poznají) a aby si pomáhaly (např. otevření svačiny, pomoc při lezení do kopce, nesení klacíků, vyrobení hračky, nalití čaje pro všechny,...). k tomu, co se mezi dětmi děje se vracíme v závěru školky v povídání ve společném kruhu.

c) Empatie: Dětem pomocí příběhů ukazujeme, jak se vcítit do druhého a jak mu pomoci (v rámci svých sil). Pokud jedno dítě nechtěně ublíží druhému, vedeme ho k tomu, aby se sám snažil vyřešit situaci - útěcha, pofoukání, omluva. Snažíme se, aby si děti všímaly smutku nebo bolesti druhých a pokusily se je řešit.

3. **Pravda:** K dětem přistupujeme vždy pravdivě. Ukazujeme jim, že pravda, ač je někdy nepříjemná, je pro život důležitá. Dáváme pozor, abychom nezaměnili lež za fantazii. V tomto věku se dětem občas stírá rozdíl mezi realitou a fantazií (mají svůj svět plný zázraků). Proč děti lžou? Často ze strachu nebo získání pozornosti. Tím že vytváříme bezpečné prostředí a děti tzv. nevyslycháme a nesoudíme, předcházíme lhaní ze strachu. Téma cti a pravdomluvnosti mají děti opět možnost prožít v našich příbězích.

4. **Svoboda:** Umožňujeme dětem prožít svoji svobodu v bezpečném rámci - např. výběr cíle vycházky, výběr písně, výběr knížky na čtení). Při rozdílných názorech ukazujeme, jak situaci řešit - např. hlasování, domluva.

Ukážeme dětem, že každá svoboda má svoje hranice - viz. bezpečí (pravidlo To se mi nelíbí). Svoboda pohybu.

5. **Odpovědnost:** Odpovědnost za své skutky. Co udělám, co řeknu má následky. Prožití dopadu přirozeného důsledku mé činnosti. Pravidla a příběhy, které děti učí, že mají svoji hlavu, sílu a moc věci rozhodovat, zastavit a sdělovat své pocity a názory. A nemusí k tomu používat fyzickou sílu, křik, vztek, lži. Rozvíjíme tak jejich schopnost řešit problémy, což je něco, s čím se pracuje neustále. Děti jsou v průběhu dne vystavovány přirozeně situacím, které musí samy řešit. Tomu pomáháme řízenou reflexí, která probíhá jak v průběhu aktivit, tak na konci každého dne.

6. **Sebedůvěra.** děti vedeme k postupnému získávání důvěry v sebe sama tím, že je učíme samostatnosti. Dokázat se obléknout, připravit si jídlo, postarat se o sebe, případně druhé - kamarády, dělá dětem radost. Pokud se něco nepovede, díváme se na chybu jako na zdroj učení, pro každé dítě i pro celou skupinu. Chybou rosteme.

7. **Vztah k přírodě a okolnímu světu:** poznáváme přírodu – rostliny, stromy, živočichy, které denně potkáváme. Připravenost jednat ve prospěch přírodního prostředí se děje nejen skrze sběr odpadků při chůzi přírodou, ale i starostí o zvěř, stromy a kytky, ke kterým děti během programu vedeme (výroba krmení pro ptáky v zimě, starost o žáby, odchyt čolků, atd...). Co je nám blízké, čemu rozumíme, toho si víc vážíme a jsme připraveni chránit.

Ctnosti

Pracujeme se zážitky, které děti během dne prožijí. Tak pomáháme dětem uvědomit si vlastní kvality a vědomě pracovat na těch slabších. Učíme děti respektu k různosti druhých a oceňování jejich předností. Vedeme je k samostatnosti a vyšší zodpovědnosti.

Rozvoj ctností nám pomáhá nastavovat přirozená pravidla lidskosti v dětské skupině a vést děti k osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost.

Pracujeme s kartami ctností. Mezi 7 nejdůležitějších ctností patří:

- Všímavost - vidět lidi, přírodu i děje kolem nás, rozvoj citění
- Odvahu - schopnost postavit se za sebe i druhé
- Trpělivost - umět jít krok za krokem, soustředit se
- Spolupráce - vědět, že celek je víc než 1 + 1
- Štědrost - umět se rozdělit s druhými

- Laskavost - vzájemně si pomáhat, být empatický
- Samostatnost - umět se postarat o sebe (např. oblékání, sbalení batohu, jídlo), své věci a místo (úklid)

Podle toho, co se ve školce děje, doplňujeme o další ctnosti, na které jsme v daný den narazili.

Prostředky pro předávání hodnot dětem v LK V Údolí

1. Příběhy, pohádky a legendy.
2. Pravidla! Jasná, srozumitelná, smysluplná.
3. Hovory o dětech s rodiči, hovory s dětmi, narozeninové oslavy, slavnosti s rodiči, brigády s rodiči
4. Vytváření bezpečného prostředí
5. Rovnováha mezi aktivitami připravenými a nabídnutými průvodci a iniciativou, která vznikne z vnitřní potřeby dítěte (volná hra).
6. Práce s reflexí toho, co se ve školce děje
7. Soužití s místem, kde žijeme a vyrůstáme